

نگاه راهبردی به امنیت انرژی

جلسه نقد و بررسی کتاب امنیت انرژی روز سه شنبه مورخ ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ در محل تالار تدبیر مرکز بررسی‌های استراتژیک برگزار شد.

چهل و ششمین نشست از سلسله نشست‌های گفتگوهای راهبردی با سخنرانی دکتر حسام‌الدین آشنا (مرکز بررسی‌های استراتژیک)، دکتر عباس ملکی (استاد دانشگاه صنعتی شریف) و دکتر غلامحسین حسن‌تاش (عضو هیئت علمی موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی) با موضوع نقد کتاب امنیت انرژی برگزار شد.

در ابتدای این نشست دکتر حسام‌الدین آشنا رییس مرکز بررسی‌های استراتژیک درباره کتاب امنیت انرژی گفت: این کتاب دارای اهمیت راهبردی است. دکتر ملکی مولف کتاب، تلاش زیادی در حوزه انرژی چه در سطح دیپلماتیک، اجرایی، دانشگاهی و سیاستگذاری داشته‌است.

مشاور رییس‌جمهور افزود: امیدوارم تمام هشدارهای مطرح‌شده در این جلسه درباره موضوع انرژی برای همه مفید و کارساز باشد.

عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق درباره طرح چنین موضوعاتی در مرکز بررسی‌ها گفت: مرکز بررسی‌های استراتژیک یک مخزن فکری برای دولت و حتی قوای دیگر است. مرکز نتایج خوبی داشته که اگر کارهای انجام‌شده‌اش را منتشر کند، استقبال خوبی صورت خواهد گرفت.

دکتر آشنا در باب اهمیت کتاب مذکور بیان داشت: در ایران بیشتر روی فناوری‌های انرژی یعنی مهندسی کار می‌شود و ایران چهارمین کشور پرورش‌دهنده نیروی مهندسی متخصص است ولی در اقتصاد انرژی دچار ضعف است.

دکتر آشنا در جمع‌بندی خود گفت: این کتاب بهانه‌ای برای جمع شدن متخصصان برای بحث و گفتگو درباره امنیت انرژی بود. من در کنار مباحث محتوایی، شیوه نگارش این کتاب را الگویی برای پرورش دانشجویان تحت راهنمایی استاد می‌دانم که در برابر رویکرد زشت کتاب‌سازی با سواستفاده از زحمات دانشجویان توسط برخی استادانها قرار داد. دکتر ملکی دانشجویانی را تربیت کردند که مورد مطالعاتی آنها، اشتباهات گذشته مدیران و مسئولان است و می‌توان امید داشت که نسل بعدی مدیران ما، آگاه نسبت به گذشته مدیریتی کشور هستند.

دکتر غلامحسین حسن‌تاش عضو هیئت علمی موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی در نقد کتاب امنیت انرژی گفت: در این کتاب به تاریخچه امنیت انرژی پرداخته شده ولی واقعیت آن است که این مفهوم در معنای اول آن به شوک اول انرژی در سال ۱۹۷۳ برمی‌گردد که در این کتاب به آن پرداخته نشده‌است.

این عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد افزود: خلا دیگر کتاب، عدم طرح دستاوردهای سیاست‌های امنیت انرژی از جمله بهبود روند شدت انرژی، متنوع‌سازی سبد مصرف، سرمایه‌گذاری کافی در حوزه انرژی و... است.

دکتر حسن‌تاش همچنین آمارهای ارائه شده در این کتاب را به‌روز نداشت و بیان داشت: تفاهم و تضادهای موجود بین کشورها در حوزه امنیت انرژی مطرح نشده و جای مباحثی مانند انرژی‌های نو و تنوع‌سازی انرژی خالی است.

دکتر حسن‌تاش در جمع‌بندی نقد خود گفت: اگر اسم کتاب امنیت و انرژی بود اغلب نقدهای خود را پس می‌گرفتم.

بعد از صحبت‌های کارشناسان، دکتر ملکی و دانشجویان همکار در تالیف کتاب در توضیح این اثر نکات زیر را بیان داشتند:

- مفهوم امنیت انرژی در دنیا در حال تغییر است و ما در این کتاب به دنبال تعریفی متناسب برای ایران هستیم.
- در این تعریف به دیدگاه رایج درباره امنیت انرژی یعنی تامین انرژی مورد نیاز و نیز امنیت درآمدهای حاصل از انرژی و امنیت ملی ناشی از تجارت انرژی توجه شده‌است.
- اساس این کتاب موردکاوی بوده است و تلاش برای پوشش همه‌جانبه موضوع امنیت انرژی را نداشته‌است
- جامعه هدف کتاب، دانشجویان و علاقمندان به حوزه انرژی است.
- در این کتاب به موضوع نوظهور نقش فناوری‌های ارتباطی در امنیت انرژی پرداخته شده‌است. این مبحث با توجه به نقش زیرساخت‌های ارتباطی، حملات سایبری، شهر و خانه‌های هوشمند موضوعی بسیار مهم و راهبردی است.